

Miks erikoolid kasvatavad pätte

Meil anti ükskord koolis hernesuppi, aga supp oli mage nagu vihmavesi ja üks poiss hakkas nurisema. (Noormees lubas endale tihtipeale mõne ebakorrektsse avalduse.) Õpetaja ütles vastu, et söö aga söö, ei ole midagi, see on hea supp. Seepeale tõusis poiss püsti ja teatas pedagoogile kõlava selge häälega, et mine sa ka õige persse! Pärast käisid koolis kaua aega jutud, et poiss on "Puiatu kandidaat" ja see hoidis teda mõnda aega vaos.

Puiatusse poiss minna ei tahtnud.

Ma loen lehest lugusid, mida räägitakse meie erikoolide olukorrast, ja mõtlen, kas Puiatu oleks suutnud poisi suuvärgi puhtamaks kasida. Või oleks asi lausa käest ära läinud.

Nii palju, kui ma mäletan, oli poiss lahtise käega joonistaja. Kui läks seinalehe tegemiseks, püüti alati talle mõni ülesanne sokutada.

Nüüd kirjutab Õpetajate Leht, kuidas erikoolis pole paberitki, et õpilased iga päev joonistada saaksid. Et häid raamatuid pole erikoolis võimalik lugeda – raamatukogud on seal nii igavaid ja ajastarust raamatuid täis, et lihtsalt hale mõelda.

Õpikuid olevat erikoolides nii vähe, et mõnest raamatust loeb korraga mitu õpilast ja töövihikuid tuleb ise paljundada.

Puiatu erikooli õpetaja Malle Arvisto, kes tänases Ekspressis intervjuu annab, on erikoolide hädasid varemgi valgustanud. Palk väike, maine vilets, tingimused kehvad. Psühholooge majas ei ole, meditsiinitöötajaid ka. Värise päev päeva kõrval oma eluküünla pärast. Uusi noori õpetajaid peale ei tule. Riik alandab palku. Keegi sind ei hinda.

Mis korralikku inimest sa sellistes tingimustes kasvatad? Midagi ei kasvata. Hoiad pahad poisid luku taga ja vaatad, et ise vastu pead ei saa. (Üks korrapidaja juba sai, raudpulgaga.)

Nii need õpetajad seal siis istuvad, kaitseasendis ja sama nässus närvidega nagu nende õpilasedki. Käsivad ja keelavad ja mängivad vangivahete. Uksest välja ei saa. Väravast kaugemale ei saa. Valvurita õues käia ei saa. Raha ja mobiiltelefoni sul olla ei saa. Rõivastega magada ei saa. Meilida ei saa, akna peal istuda ei saa.

Hirmus lugu.

Mis oleks sellest poisist Puiatus saanud, kes mageda supi pärast õpetaja pikalt saatis? Temast oleks kasvanud veendunud nüri sadist. Verbaalse vastuhaku asemel oleks ta edaspidi poti magedat suppi kõrvupidi pihku võtnud ja selle õpetajale lihtsalt pähe kinni virutanud.

Madis Jürgen

toimetaja